

Handläggare: Cecilia Frostenson
Tfn: 08-508 18 251

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Astronomi i rum och tid
– **konst och vetenskap tar form på Hökarängsskolans skolgård**
Ett projekt inom stadsdelsförnyelsen

Förslag till beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner projektet ”Astronomi i rum och tid – konst och vetenskap tar form på Hökarängsskolans skolgård” som en del av stadsdelsförnyelsen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Birgitta Berg
Chef för förskola, skola, fritid och kultur

Sammanfattning

Projektet syftar till

- att låta elever i Hökarängsskolan genom mätningar och observationer inom tillvalsämnet astronomi följa och påverka tillblivelsen av ett konstverk som framgent kommer att kunna användas som ett pedagogiskt verktyg på olika stadier
- att skapa ett permanent konstverk på Hökarängsskolans skolgård som förhöjer områdets skönhet och kommer såväl elever i skolan som boende i Hökarängen till lust och glädje.

Ärendets beredning

Projektet har utarbetats i samråd med konstnären, den ansvarige läraren och rektor på Hökarängsskolan. Idén har förankrats i Hökarängsskolans personalgrupp genom information och diskussion i kollegiet. Föräldraföreningen och förvaltningsrådet följer idén med stort intresse. Eleverna blir löpande delaktiga under arbetets gång. Ett samarbete har upprättats med SISAB som kommer att stå för det kontinuerliga underhållet. Vid det lokala seminariet kring stadsdelsförnyelsen i Hökarängen 31 mars presenterades förslaget och mottogs väl av de boende.

Bakgrund

Bakom idén till detta projekt står Gunnar Thorsén, lärare SO/NO på Hökarängsskolan, som under flera år har undervisat i ämnet astronomi inom "elevens val". Under dessa lektioner har tanken fötts att levandegöra astronomiska begrepp och händelser genom några skulpturer placerade på skolgården, bl a ett solur och en kompassros. För ändamålet kontaktades skulptören Dina Hviid som har ateljé i Stockholms stads ateljéhus i Farsta Strand. Dina Hviid har en mångårig och väldokumenterad verksamhet med utsmyckning av skolgårdar. I Stockholmstrakten finns hennes arbeten representerade bl a på Tullgårdsskolan på Södermalm och på Söderholmsskolan i Skärholmen. Dina Hviid har i detta arbete lagt stor vikt vid att göra barn och ungdomar delaktiga i den konstnärliga processen och det är också så man vill arbeta med projektet i Hökarängsskolan.

I fokus står det vetenskapliga arbetet att förstå jordens rörelser i förhållande till solen genom att ge kunskaperna ett visuellt/formmässigt uttryck. Ett andra målsättning med projektet är att skapa konstverk som kommer skolans nuvarande och kommande elever till gagn och glädje. Genom att vara pedagogiska verktyg som inbjuder till lek och samvaro skall de samtidigt på ett lustfyllt sätt väcka nyfikenhet och ge kunskaper både om astronomi och konst. Skulpturerna kommer att vara beständiga installationer som gör skolgården till en vackrare plats, vilket har betydelse såväl för Hökarängsskolans elever som för miljön och befolkningen i Hökarängen i stort.

Flera konstverk planeras. Det ena utgörs av ett gigantiskt solur där man i två versioner kan avläsa dygnets och årstidernas gång. Punkten eller platsen dit solen har hunnit på vårdagjämningen kommer att markeras med en symbol för våren. Det andra är en kompassros, som förutom att ange kardinalriktningarna även blir en plats att leka, finnas och vara i. Ett tredje konstverk visar planeten Merkurius förhållande till solen där byggnaden Globen bildar en storleks- och avståndsmässig referenspunkt.

Den totala kostnaden är 230 tkr vilket avser såväl arbete som material och transportkostnader. SISAB kommer att stå för de framtida underhållskostnaderna. Ifall underhållskostnaderna blir av betydande art, att ett avsteg krävs från det löpande underhållet, vilket kan aktualiseras vid skadegörelse eller felaktigt utförande, finner

SISAB rätten att demontera utrustningen/installationen utan vidare krav på nyanskaffning.

Arbetssätt

De elever i nästa läsårs åk 9 som valt astronomi som "elevens val" (12 – 15 st) kommer under höstterminen tillsammans med konstnären och läraren i astronomi att utföra en rad praktiska experiment som t ex att följa skuggorna från träden på skolgården och göra markeringar och mätningar. Resultaten från dessa mätningar kommer att användas som underlag till den konstnärliga utsmyckningen. Genom skisser och arbetsbilder får såväl elever samt personal på skolan möjlighet att följa den konstnärliga processen. Vid vissa moment kommer också elevernas egna konstnärliga idéer att konkretiseras. För utformandet av den konstnärliga produkten svarar Dina Hviid.

Tidplan

2004

April	Skissarbete
Maj	Presentation av skissförslag
Höstterminen	Elevmedverkan i form av observationer, mätningar, skisser och idésamtal

2005

Våren	Konstnärlig produktion
Maj	Uppsättning av konstverken
Juni	Invigning/Projektet avslutas

Uppföljning/utvärdering

När konstverken är installerade kommer projektet följas upp via enkäter och observationer. Graden av måluppfyllelse kommer att mätas genom frågor som:

- Vad tycker eleverna om konstverken?
- Vad tycker personalen?
- I vad mån har man upplevt sig delaktig i tillblivelsen av konstverken?
- Hur används konstverken 1) av eleverna själva 2) av lärarna som pedagogiska verktyg i undervisningen?
- På vilket sätt ha miljön på skolgården/i närområdet förändrats?

Resultaten av utvärderingen blir viktig för att ge vägledning för framtida insatser av liknande slag.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen stödjer detta förslag som ger en unik möjlighet för elever att vara med och påverka den egna skolmiljöns utformning. Projektet ansluter väl till den övergripande målsättningen för stadsdelsförnyelsen genom att arbeta för att utjämna skillnader mellan olika stadsdelar vad gäller utbildningsnivå och tillgång till kultur.

Detta gäller även arbetssättet som handlar om utvecklandet av mötesformer präglade av öppenhet och insyn. Att vara med och följa det konstnärliga arbetet och själv kunna påverka det, kommer att ge eleverna minnen för livet. I samverkan mellan lokala aktörer – en konstnär och en skolas elever och personal – skapas en alldeles särskild upplevelse och möjligheter till nya perspektiv.

Projektet ansluter också till det lokala handlingsprogrammets mål vad gäller satsning på kultur som komplement till stadens kulturutbud, samt att göra ungdomar mer delaktiga i lokalsamhället.

Boende och lokala föreningar har informerats om projektet vid stadsdelsförvaltningens samverkansmöten och de följer projektet med stor förväntan. Barn och föräldrar, vilka också är boende i området medverkar under hela projektets genomförande.

Projektet är också ett förvaltningsövergripande arbete då både stadsdelsförvaltningen och ett av stadens bolag, SISAB, medverkar i processerna.